

Skúlin er forðing fyri útbúgving

Í vár kom eitt álít um miðnámsútbúgvingar, ið er útbúgving av teimum 16-19 ára gomlu. Satt at siga hevði eg væntað at okkurt orðaskifti fór at koma um hesi viðurskifti, men tøgner hevur valdað, og alarhelst er álitid longu horvið i gloymskunnar havi. Nøkur orð kundu hóskaði verið søgd, um ikki annað minningarorð.

Ofta verður samfelagið líknað við eitt skip, men tað heldur ikki. Á skipinum er endamálið við ferðini greitt. Tí vil eg heldur líkna samfelagið við ein rúndan gummibát, ið rekur á opnum havi i tjúk'tum mjørka, har eru stavnamenn, men eingin stavnur, kumpass finst ikki — øll rógva i bólkum, men hvør i sín ætt. Vit halda at tað gongur fram eftir, men hava einki ánlisi, tí vit vita ikki hvat vit skulu meta við.

Skúlin er ein partur av hesum samfelag.

Skúlin, ið av nokrum verður mettur at koma av pengagirnd kapitalistanna, ið funnu út av, at betur útbúgvin arbeiðskraft gav meira profitt. Hetta er neyvnan rætt. Okkum nýtist ikki útbúgvin fólk fyri at vinnulivið skal virka. Tað er nóg mikið við eini lærdari elitu, ið kann leiða hini og læra tey tær fáu neyð-

ugu »betingaðu refleksirnar« fyri at klára seg i vinnulivinum.

Helst er ynski um útbúgving seyrað frá hægri klassunum niður eftir og gerst veruleiki við hækkandi inntøkum i samband við idnaðarkollveltingina. Arbeiðarklassin yvirtekur so við og við vanarnar hjá meðalklassanum, og undir hesum eisini tað at økja um skúlagongdina.

Álitid er merkt av, at útbúgvingin skal hava samfelagsligt gagn, men samstundis verða tey at viðganga at skúlin er ov stírvin at fylgja við vinnulivinum. Við tilikum umberingum verður útbúgving altíð nakað ótíðarhóskaði.

Útbúgving er eitt endamálið i sær sjálvum, og nyttan skal vera, at hon lærir fólk at læra.

Ráðandi sjónarmið er, at rættindigevandir undirvising og rættindigevandir prógv skulu fella saman. Tá tað er alt eru skúlafólk, ið hava gjørt álitid, so skilir ein væl, at undirvisingarstovnar skulu hava einkarrætt til undirvising og próvtøkur. Fakfelagsspurningar verða vavdir inn i mál, har teir ikki hoyra heima.

Tað framgongur týðiliga av álitinum, at skúlarnir eru so at siga einasta forðingin fyri út-

búgving.

Tað visir seg at skúlarnir stirna — endamálið verður at pina næmingarnar eina ávísu tíð, uttan at lítið verður til evni teirra. Motivation er ómøgulig, tá eingin kann koma skjótari gjøgnum kervið við at vera motiveraður. Her kemur sjálvandi spurningurin um lønir hjá lærarunum inn. Teir skulu hava eina árs-løn, so skulu næmingarnir eisini sita eitt ár. Fanga-vørðar og fangar.

Nevndin er fleiri ferðir inni á hesum viðurskiftum, t.d. á síðu 56, men har eru ongar loysnir. Tað at leggja nakrar útbúgvingar saman i eina stóðis-útbúgving, ger ikki annað enn at skúlin stirnar á einum øðrum stóði.

Um vit ikki gera okkum greitt, at útbúgving og skúli er hvør sitt, so koma vit onga leið. Endamálið við útbúgving er persónligt, tí sjálvandi skal ein hvør vita meira enn hvat hann hevur brúk fyri i vinnulivinum. Tað vildi verið eitt óhugnaliga keðiligt samfelag, um ongin visti meira enn hvat hann hevur brúk fyri i vinnulivinum — lívið má vera meira enn vinnulivið.

Einhvør skúli er ein stovnur, ið skal tryggja tilveruna hjá starvsfólkunum, við at fáa sær ávís

einkarrættindi. Hetta verður gjørt við at gera tað tvørligt fyri onnur. Soleiðis virka allir stovnar.

Um vit halda fast við vanligan skúla upp til 7. ella 8. flokk, tá næmingarnir eru vorðnir greiðir um, at talan er um eina goymslu. Aftaná tað má útbúgvingin verða lögð um soleiðis, at tann einstaki næmingurin kann visa sini evni, við at sleppa skjótari igjøgnum, um hann leggur meira fyri.

Hetta ger, at ein verður at skilja millum próvtøku og útbúgvingarstovnar, soleiðis at próvtøku stovnurin og útbúgvingarstovnurin ikki er tann sami. Hvussu næmingarnir koma fram til kunnleikan er próvstovninum óviðkomandi.

Hetta gongur sjálvandi móti sjónarmiðunum um at øll skulu vera líka, við at tey skulu fylgjast fysiskt. Kanska verða vit líka, um vit bremsa øllum nóg mikið — vit verða kortini ólík, bara ólík við stórum spilli.

Hetta krevur nýhugsan. Tað er ikki nýhugsan at avloysa 3 ára skúlagongd

við 3 ára skúlagongd, har hægst 10% av næmingunum eru hugaðir at ganga i skúla.

Men sum Karl Marx sigur: Ein samfelagsformur verður brúktur, til hann er so uppslitin, at hann skræðnar av sær sjálvum.

Onkur sigur helst at hetta er órealistiskt, men tað einasta, ið er realistiskt, er tað órealistiska — annars vóru vit ikki her.

Jens M. Dalsgaard

FERÐSLUTRYGD

er rætt
dekktrýst

ff

Til øll AFS-áhugað

Kallað verður til stovnandi aðalfund
20. august kl. 19.30 á Landsbókasavn-
inum í J. C. Svabosgøtu 16.

vegna fyrireikararnar
FYRIBILSNEVNDIN

Nýggj uppvaskimaskina QB 210 WL

Tað kann síggjast, men ikki hoyrast

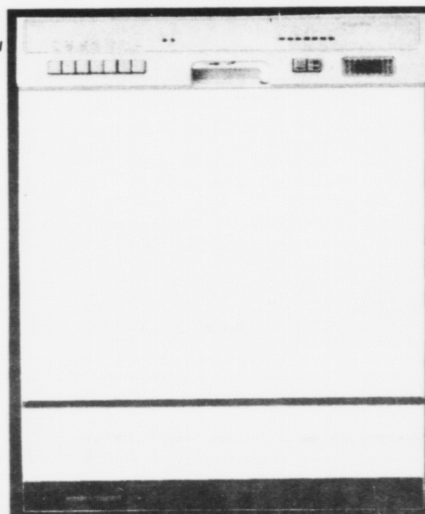
Tann nýggja uppvaskimaskinan QB 210 W
hevur 2 funksjónir, sum eingin onnur maskina
hevur:

- 1) Ljós í maskinuni til at vaska 10
- 2) maskinan kann tímar fram klokkuinnstillast

Pf. Th. Dam Búnýti

Glas, gávu og el-deildin - Tlf. 14930

Maskinan fæst i hvítum og gráum og
kostar einans 8.885,- kr.